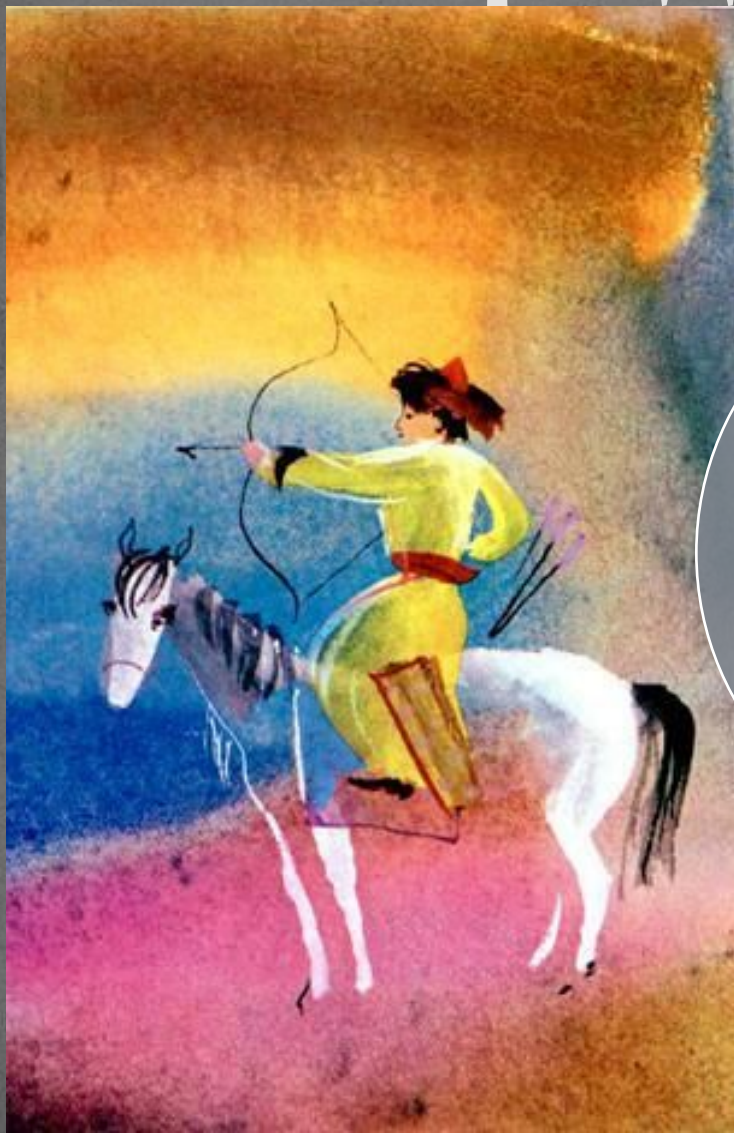


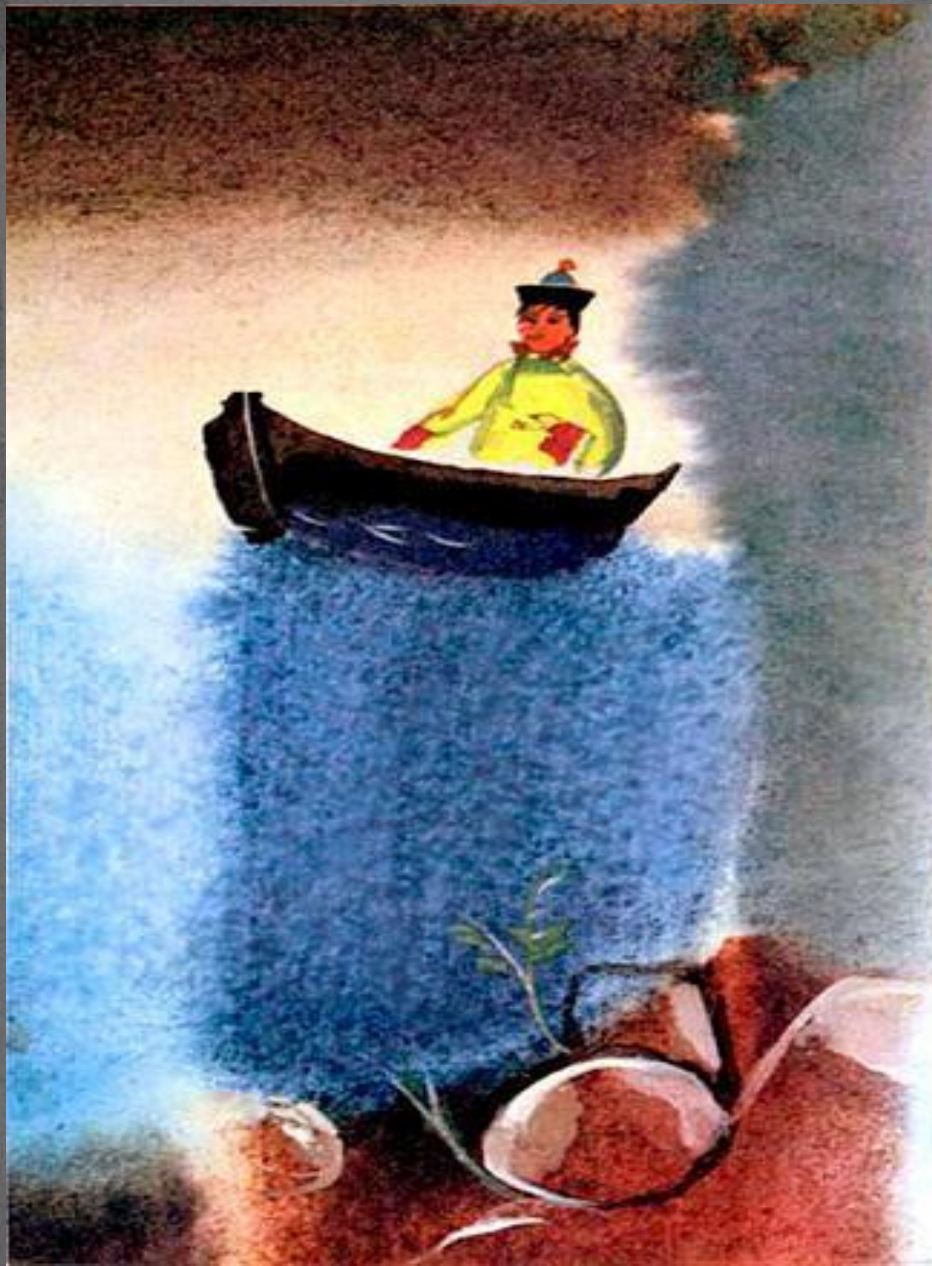
Хоридой Мэргэн



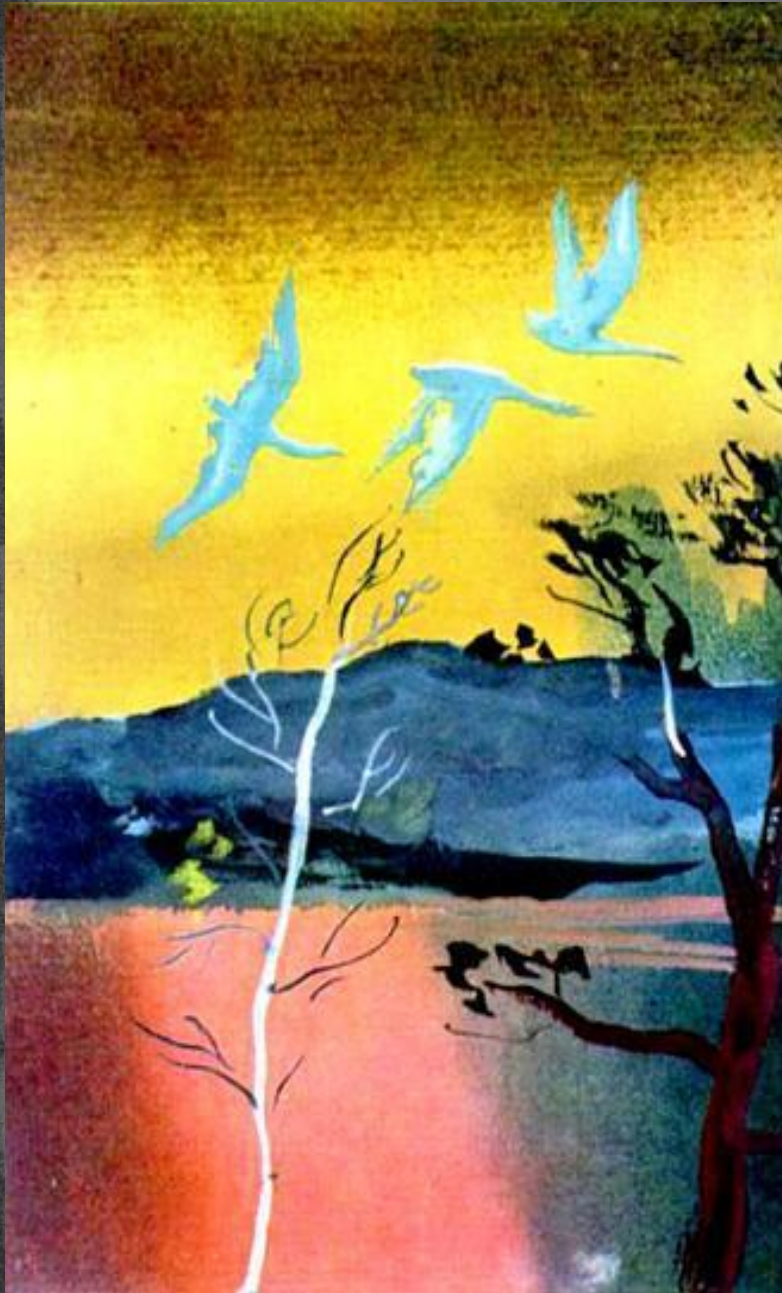
Эртэ урда сагта
Хоридой Мэргэн
гэжэ баатар
зоригтой, барасай
хүшэтэй, мэргэн
годлитой, булган
дахатай, булайхан
хүбүүн байһан
гэхэ.



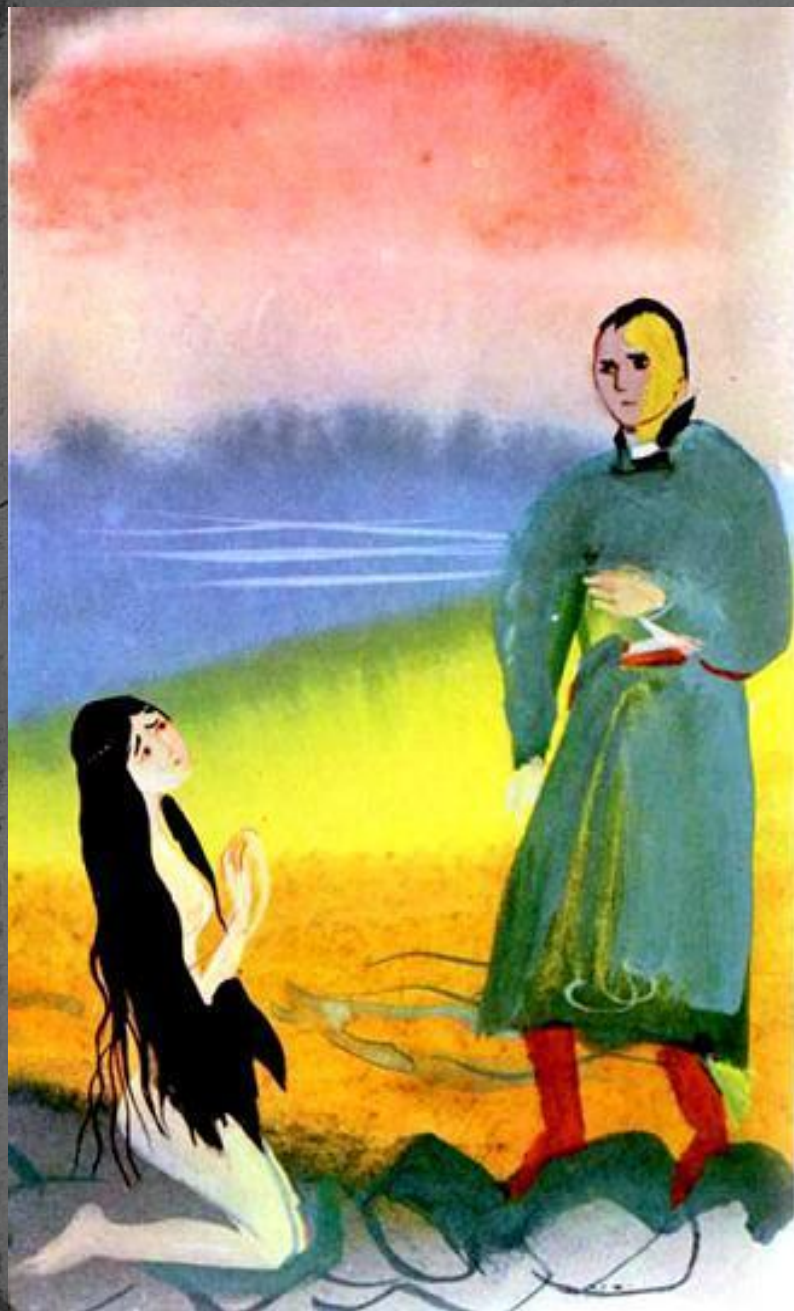
Байгал далайн эрьеэр
агнажа, баабгайн арһан урса
барижа, Бархан Ойхондоо
вальбаржа ябахадань,
найман эдирхэн хун шубууд
нийдэн ерэжэ, хубсаһаа
гайлахадаа шубууд бэшэ,
сэбэрхэн сэлмэг, субад
шэнги басагад боложо,
уһанда шунгадаг байба.



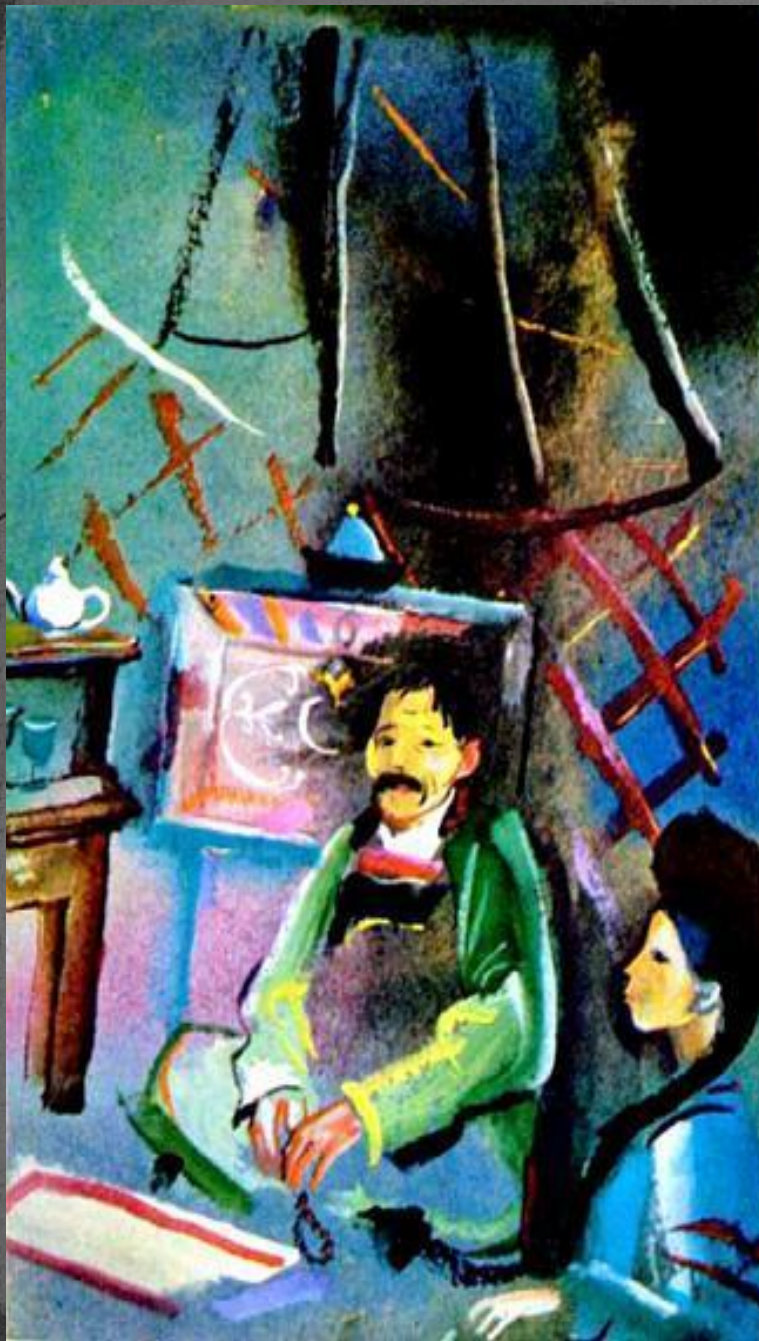
Хоридой Мэргэн Байгал
далайн уһанда тэдэ
басагадай баглаа сэсэг
ургаһан шэнги
найханаар наадахыень
харадаг байба ха.
Гиигээд нэгэ үдэр арай
гэжэ хун хубсаһандань
ойртожо ябахадань, тэдэ
басагад мэдэһэн шэнги
хубсаһаа үмдөөд,
ниидэжэ ябашаба.



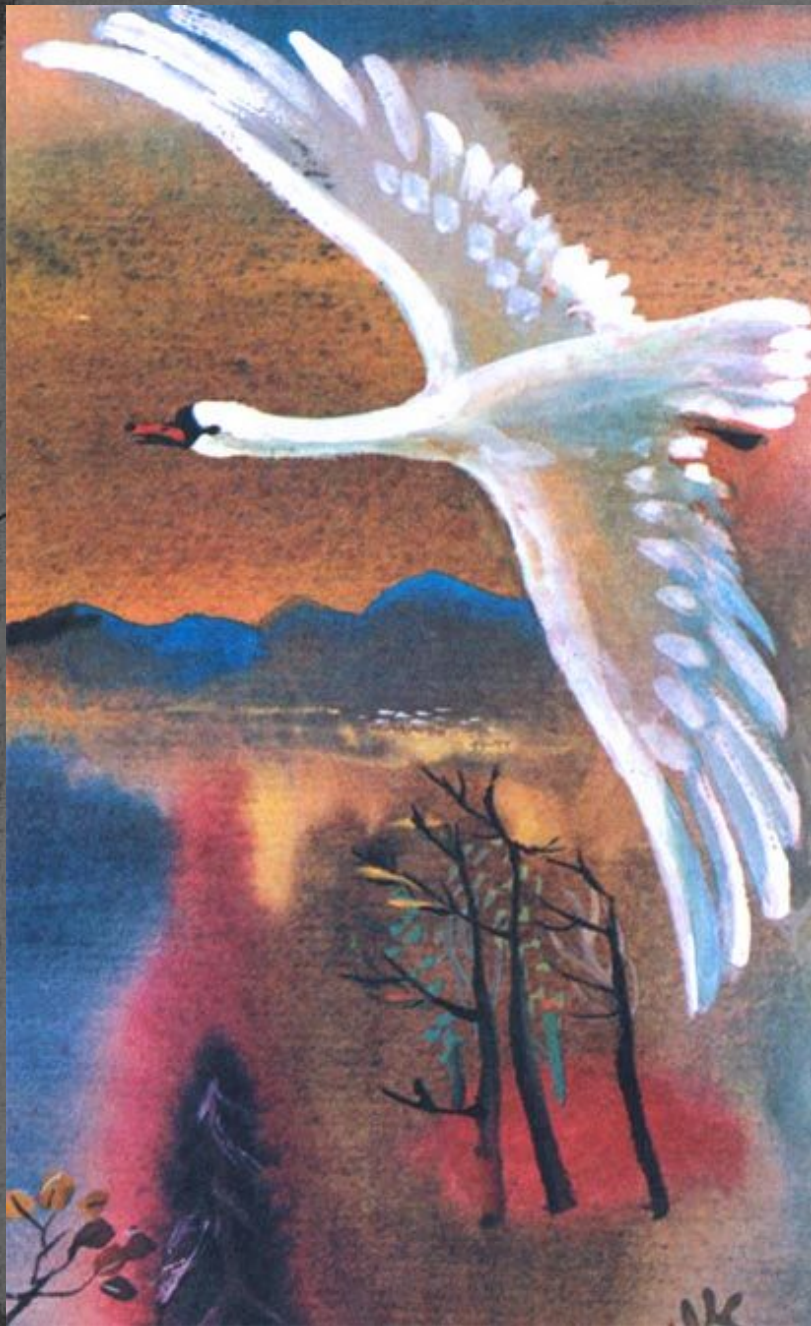
Хамагай нүүлшын,
сэнгэхэ наадаха
дуратай нэгэ басаган
Хоридой мэргэндэ
хубсаһаа үрдигдэһэн
байха юм. Басаган
эшэжэ, гайхажа,
хубсаһаа гуйжа ядаад,
яхаш аргагүй болобо.



Хүбүүнш баһа хүсэхын
ехээр хүсэжэ, гуйхын
ехээр гуйжа, баабгайн
арһан урсадаа асаржа,
хун дэгэлыень
үгэхэгүйгөөр нюуба.
Залуу хоер гэр бүлэ
боложо, арбан нэгэн
хүбүүдтэй боложо, эбтэй
эетэй, наартай наадатай
байдаг һэн ха.

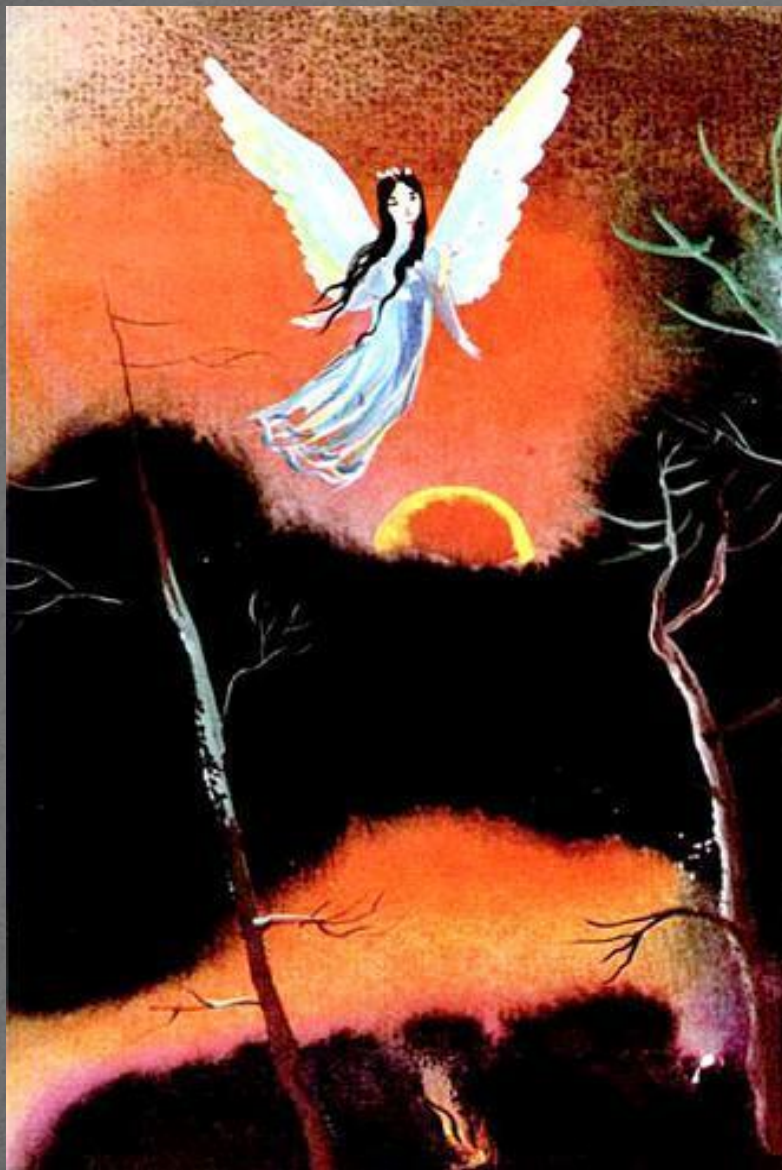


Нэгэтэ һамганиинь хэлэбэ:
«Бишни аяар арбан нэгэн
хүбүүдые түрөө ха юмбиб,
мүнөө хайшаашье
арилхабиб даа, өөрынгөө,
басаган байхынгаа
хубсаһаяа һонинойхиие
үмдэжэ үзэһүүлби».
Тиихэдэнь Хоридой,
үнэхөөрөөшье энэмни зүб
хэлэнэ гэжэ ойлгоод, хун
хубсаһыень гаргажа үгэбэ.



Үамганиинь хун хубсаһаяа
үмдэжэ, һайхан шарай
орожо:

- Зай, нэгэ багахан һэбээд
үзэхэ юм байна, - гэжэ
даляараа һэбээд, тооно
өөдөө дэгдэшэхэдэнь,
үбгэниинь тогоогоо
гаргажа байһан аад,
тогоонойнгоо хөөтэй
барюулаар хүлыень халта
баряад гээгдээ һэн.



- Үеын үедэ үнэр, үриин
үридэ баян, һаруул
һайхан сагта, эсэгынгээ
үреэлээр эбтэй найртай
ябагты, - гэжэ
юрөөгөөд, урсахан гэрээ
гурба дахин тойроод,
ниидэжэ ябашаба.



Бүн сагаан
сэдьхэлээрээ,
хун сагаан
далабшаараа
эрьежэ ерээрэй, энэ
хүүгэдээ энхэржэ
ябаарай, - гэнээр
Хоридой үлэнэн
гэхэ.



Тиигээд түрэнэн эхээ үгылхэгүй гэжэ
арбан нэгэн хүбүүдын хун сагаан үнгэтэй
хуһан модон сэргэ бодхоожо, хун шубуудай
гэр дээгүүр ниидэхэдэ, сагаан эдеэнэйнгээ
дээжэнээ үргэжэ, мүнөөшье болотор хуһа
модон сэргэтэй, хун шубуун гарбалтай хори
буряадууд гэлсүүлжэ ябадаг.

